

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН**

**ЛІНГВІСТИКА Й ЛІНГВОДИДАКТИКА: ЗДОБУТКИ І
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

06–07 грудня 2024 року

**МАТЕРІАЛИ
ЮВІЛЕЙНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Одеса – 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН**

**ЛІНГВІСТИКА Й ЛІНГВОДИДАКТИКА: ЗДОБУТКИ І
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

06–07 грудня 2024 року

**МАТЕРІАЛИ
ЮВІЛЕЙНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Одеса – 2024

УДК 801.8 + 811
ББК 81.2(4Укр)я5
Є27

Друк за ухвалою вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 7 від 26.12.2024 року)

Редакційна колегія:

Євтушина Т. О. – к.філол.н., доц., доцент кафедри української філології і методики
навчання фахових дисциплін – технічний секретар;

Прокопенко Л. І. – к.пед.н., доц., завідувач кафедри української філології і методики
навчання фахових дисциплін – відповідальний редактор;

Босак Н. Ф. – к.пед.н., доц., доцент кафедри української філології і методики
навчання фахових дисциплін;

Горіна Ж. Д. – к.пед.н., доц., доцент кафедри української філології і методики
навчання фахових дисциплін.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Марчук Л. М. – д.філол.н., проф., завідувач кафедри журналістики Кам'янець-
Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Нагорна Н. В. – к.пед.н., доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної
реабілітації Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Є27 Лінгвістика й лінгводидактика: здобутки і перспективи розвитку: матеріали
Ювілейної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців (м. Одеса,
06-07 грудня 2024 р.) [Електронне видання]: зб. тез доп. / редкол. Т. О. Євтушина,
Л.І.Прокопенко, Ж.Д.Горіна, Н.Ф.Босак. Одеса: ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2024. 187 с.

У збірнику вміщено доповіді учасників Ювілейної Всеукраїнської науково-
практичної конференції молодих науковців «Лінгвістика й лінгводидактика: здобутки і
перспективи розвитку» (м. Одеса, 06-07 грудня 2024 р.). Матеріали збірника можуть бути
корисними для широкої філологічної аудиторії.

*За зміст тез, достовірність цитувань та оригінальність викладення матеріалу
відповідальність несуть автори*

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», 2024
© Автори статей, 2024

<i>Толмачова Юлія</i> Дезінформаційна комунікація через призму прагмалінгвістики	152
<i>Трохимець Анастасія</i> Політична антропоморфна метафора у промовах Володимира Зеленського 2022–2023 років	154
<i>Хітрова Анастасія</i> Образ двійника у творчості Едгара Аллана По	158
<i>Царьова Катерина</i> Виразальні функції фразеологізмів у творчості тетяни Лемешко	163
<i>Чернявська Діана</i> «Шість капелюхів Боно» у роботі над твором Івана Франка «Захар Беркут» на уроках української літератури в 6 класі	165
<i>Шайкіна Тетяна</i> Актуальні питання викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти в інформаційну епоху	170
<i>Швайка Валерія</i> Кореференти повісті Марії Матіос «Черевички Божої Матері»: семантико-функційний аспект	176
<i>Ярмуш Тетяна</i> Інноваційні технології під час викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти (дидактичний потенціал, особливості впровадження)	181

різних перспектив, сприяючи всебічному аналізу. Така робота допомагає виявляти як переваги, так і недоліки ситуацій, стимулює висування альтернативних ідей, розвиває мислення та вміння вести конструктивну дискусію. Техніки розвитку критичного мислення через читання і письмо є потужним інструментом, який допомагає учням не лише розвивати інтелектуальні здібності, але й краще орієнтуватися в сучасному світі, де вміння обґрунтовувати свої думки та приймати рішення є важливими навичками.

Література

1. Карасевич О., Попова О. Життя вільної особистості у вільному соціумі: повість Івана Франка «Захар Беркут» крізь призму нових реалій України. *Кримський міжнародний форум: філологія та журналістика* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 20–21 жовтня 2022 р., м. Київ. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2022. С. 167–170. 2. Лагова І. М., Харчук Я. Я. Шість капелюхів – інноваційна технологія розвитку «повноколірного мислення» молодших школярів (на прикладі дитячих творів М. Вінграновського). *Молодий вчений*, 2024, № 1.1, С. 43–46. 3. Павленко В. В. Метод Едварда де Бона «Шість капелюхів мислення» як засіб розвитку креативного мислення у школярів. *Сучасні тенденції і пріоритети компетентнісного підходу в підготовці майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти* : збірник науково-методичних праць / за заг. редакцією В.Є. Литнєва, Н.Є. Колесник, Т.В. Завязун. Житомир: «Полісся», 2016, Ч. 1, С. 73–78. 4. Шикір Ю. Метод «Шість капелюхів мислення»: історія, сутність, переваги. *Креативність особистості як фактор інноваційного розвитку суспільства*. Житомир: ФОП Левковець Н.М., 2020, С. 162–167.

Тетяна Шайкіна,
учитель вищої категорії,
учитель зарубіжної літератури
Одеського ліцею № 44
Одеської міської ради

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В ІНФОРМАЦІЙНУ ЕПОХУ

Анотація: У статті проаналізовано складники освітнього процесу, а саме: мета, зміст, принципи навчання, підручник, урок та позакласні заходи, роль учителя в умовах зростаючого впливу інформаційно-комунікативного середовища, обґрунтований вплив сучасного інформаційно-комунікативного середовища на зазначені складові; виявлено основні шляхи реалізації їх змін, обумовлені зростаючою інформатизацією, технологізацією та цифровізацією. Визначено, що результатом шкільної літературної освіти в інформаційну епоху повинно стати виховання читача, який має широкий кругозір, мислить раціонально та креативно, володіє різноманітними читацькими практиками, здатен до самостійного пошуку необхідної інформації, уміє аналізувати її, оцінювати щодо точності, актуальності та цінності, зіставляти, узагальнювати та демонструвати, виражаючи при цьому власну позицію та обґрунтовуючи її, готовий до безперервної освіти та самоосвіти, здатен брати на себе відповідальність за розв'язання складних задач в різних сферах суспільного життя, а також здатен гармонійно взаємодіяти з навколишнім середовищем. Виявлено, що зміст сучасних

підручників з зарубіжної літератури, їх наповнення та структура задовольняють реалізації окресленої мети і цілком відповідають вимогам сучасного інформаційно-освітнього процесу.

Ключові слова: зарубіжна література, освітній процес; інформаційно-освітній простір, інформатизація, комп'ютеризація.

Abstract: The article analyzes the components of the educational process, namely: purpose, content, principles of learning, textbook, lesson and extracurricular activities, the role of the teacher in the conditions of the growing influence of the information and communication environment, the substantiated influence of the modern information and communication environment on the specified components; the main ways of implementing their changes due to growing informatization, technology and digitization are identified. It was determined that the result of school literary education in the information age should be the education of a reader who has a broad outlook, thinks rationally and creatively, has a variety of reading practices, is capable of independently searching for the necessary information, is able to analyze it, evaluate it for accuracy, relevance and value, compare, generalize and demonstrate, while expressing his own position and justifying it, is ready for continuous education and self-education, is able to take responsibility for solving complex problems in various spheres of social life, and is also able to harmoniously interact with the environment. It was found that the content of modern textbooks on foreign literature, their content and structure satisfy the implementation of the outlined goal and fully meet the requirements of the modern informational and educational process.

Keywords: foreign literature, educational process; information and educational space, informatization, computerization

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Пріоритетним завданням сучасної освіти, яка здійснюється в умовах цифровізації та глобалізації, є формування в учнів читацької грамотності та інформаційної культури. Інформаційні та комунікативні технології впливають не лише на розвиток учнів (соціальний, пізнавальний, фізичний, особистісний), а й на організацію самого процесу навчання. Це також стосується навчання літератури. Соціокультурні зміни в сучасному суспільстві актуалізують завдання переосмислення специфіки мистецтва слова та його ролі в житті людини в умовах інформаційного суспільства, обґрунтування сучасних підходів до вивчення літератури в контексті інформаційного середовища. Мета літературної освіти, зміст навчального матеріалу та принципи його структурування, предметний підручник, сучасний урок та позакласні заходи, роль учителя та вимоги до його підготовки – це низка актуальних питань, пов'язаних із викладанням літератури в інформаційно-освітньому середовищі.

Аналіз наукових досліджень, у яких розглянуто порушену проблему. Проблема впливу інформаційно-цифрового (інформаційно-віртуального) середовища на навчальний процес не є новою, окремі її аспекти досить широко представлені як у вітчизняній, так і в закордонній науковій літературі: М. Вайндорф-Сисоєва, М. Скуратівська, С. Попадюк, Ю. Фальштинська, О. Архіпова, М. Смульсон, Н. Тверезовська, Д. Касаткін, К. Телятник, І. Сокол, В. Терещук тощо. Серед закордонних дослідників можна виділити таких, як: Кеннет Лінч, Джеймс Боксалл, Джулі Кесбі, Джингфан Фенг, Фенгру Хуанг, Хуей Лін, Бін Чен та ін.

Мета дослідження – проаналізувати складники освітнього процесу, як-от: мета, зміст, принципи навчання, підручник, урок та позакласні заходи, роль учителя в умовах збільшеного впливу інформаційно-комунікативного середовища. Завдання дослідження: обґрунтувати вплив сучасного інформаційно-комунікативного середовища на складники освітнього процесу; проаналізувати останні та виявити основні шляхи реалізації змін, обумовлених інформатизацією, технологізацією та цифровізацією.

Викладення основного матеріалу. Нині інформатизація, технологізація та цифровізація охопили всі складники освітнього процесу, зумовили їхні зміни. Зокрема, набагато складнішою стала мета навчання: тепер учителю недостатньою ознайомити учнів із надбаннями літератури, навчити їх читати та аналізувати художні твори, а треба розвивати вміння знаходити додаткову інформацію щодо твору, опрацьовувати цю інформацію, зіставляти з іншою, на основі опрацювання, продукувати власний твір, демонструвати його, використовуючи сучасні комп'ютерні технології. Змінюються також форми, методи, матеріали навчання. Останнім часом з'являється все більше інформаційно-освітніх платформ, на яких можна вивчати зарубіжну літературу (відеоуроки, аудіокниги, матеріали для опанування змісту творів, вправи для практичних занять з літератури, діагностичні тести тощо). Сучасні підручники із зарубіжної літератури також зазнають змін, включаючи у свою структуру все більше різноманітних інформаційно-комп'ютерних елементів, зокрема до підручника із зарубіжної літератури авторів О. Ніколенко, Л. Мацевко-Бекерської та Н. Рудницької розроблено спеціальну онлайн-платформу «Плейтен», що містить такі складники: мультимедійні презентації, літературні ігри, аудіохрестоматія, електронна хрестоматія, відеохрестоматія, експрес-уроки, матеріали для самоперевірки та матеріали, що дозволяють проводити паралелі між мистецтвом слова та іншими видами мистецтва («у світі мистецтв»).

Проте треба також враховувати, що зловживання інформаційно-комп'ютерними технологіями, надмірна інформатизація навчального процесу може нести великі ризики, зокрема можливе виникнення нездорової залежності від інтернет-середовища, поява тривожності, втрата соціальних комунікацій в реальному світі. Щоб запобігти таким наслідкам, процес навчання обов'язково має містити живе безпосереднє спілкування, інакше в учнів знижується рівень захищеності від негативного впливу інформаційних технологій, відкриваються доступ до джерел шкідливих інформаційних потоків, відбувається надмірна віртуалізація життєдіяльності. Для успішної життєдіяльності в умовах щороку збільшеної інформатизації людині (особливо дитині) потрібно володіти певними вміннями, а саме: усвідомлювати потребу в інформації; визначати, яким чином можна заповнити прогалини інформації; шукати та отримувати доступ до інформації, порівнювати та оцінювати інформацію, отриману з різних джерел; організовувати, використовувати та передавати інформацію різними способами;

синтезувати та збирати важливу інформацію, створюючи на її основі нові знання. Усі ці уміння формуються протягом навчання в школі.

Особливу роль у формуванні читацької та інформаційної культури учнів відіграють уроки літератури, на яких відбувається залучення до художньої інформації, розвивається інформаційна та комунікативна компетентність школярів: звернення до сфер життя, які здебільшого не обговорюють на інших уроках; робота з художнім текстом як складною знаковою системою; використання не лише художнього, а й інших видів текстів. Навчання в умовах інформаційно-освітнього простору вимагає перегляду функцій предметного підручника, відбір змісту та принципів структурування в ньому навчального матеріалу. Підручник постає як комплексна інформаційно-діяльнісна модель освітнього процесу, що відбувається в межах відповідної дидактичної системи і містить необхідні умови для його реалізації. З 5 по 11 класи передбачена робота з книгою на основі різних стратегій читання та розуміння текстів. Проаналізуємо предметну лінію підручників із зарубіжної літератури під керівництвом О. Ніколенко в аспекті формування у школярів читацької грамотності та інформаційної компетентності.

Зважаючи на зниження читацької культури в сучасному суспільстві авторські колективи підручників вважають пріоритетним завданням розвиток інтересу до читання, стимулювання читацької мотивації. На всіх уроках літератури та під час самостійної діяльності учнів велику увагу приділено розвитку умінь читати, коментувати, аналізувати та інтерпретувати художні твори, опануванню різноманітних алгоритмів усвідомлення смислу творів, створенню власних на основі власних оцінок, суджень, умовиводів. Під час навчання передбачено використання різних стратегій читання та обговорення прочитаного з урахуванням специфіки самого тексту (навчальний, художній, науковий тощо) та етапу читацької діяльності: передбачення змісту твору, мозковий штурм, постановка попередніх питань (перед комунікативний етап), прогнозування, розмірковування під час читання (комунікаційний етап), дискусія, різні форми трансформації тексту (творчі перекази, написання сценарію, підготовка ілюстрацій тощо), презентація книг, анотацій, відгуків, рецензій, творів тощо (посткомунікативний етап).

Матеріали довідкових розділів, що містяться в підручниках, формують навички роботи з предметним інформаційним простором. Методичний апарат підручників містить завдання, спрямовані на розвиток умінь працювати з різними джерелами інформації, знаходити її, аналізувати, виокремлювати головне, оцінювати на достовірність і використовувати під час самостійної роботи. Довідкові розділи, крім словника літературних термінів, містять коментарії до текстів, інформацію про видатних літературознавців, письменників, художників, композиторів, акторів, перекладачів, чий імена є на сторінках підручника, а це дуже важливо для форсування та розвитку інформаційної компетенції учнів.

Підручники вказаних авторів побудовані таким чином, що читання літературних творів супроводжується обов'язковим зверненням до різноманітних інформаційно-комунікативних ресурсів, зокрема автори пропонують учням

звертатися до електронних бібліотек задля отримання певної інформації, вести електронні читацькі щоденники, знайомитися з різноманітними Інтернет-проектами, брати участь в Інтернет-вікторинах і конкурсах, розробляти буктрейлери, читацькі блоги, веб-сайти літературних персонажів тощо.

Автори підручників передбачили, що на уроках літератури школярі знайомляться не тільки з літературними шедеврами, а й з творами інших видів мистецтва. Зокрема вони пропонують учням проводити паралелі між вторами літератури та витворами живопису, архітектури, скульптури, музичного мистецтва, хореографії, кіномистецтва. Проводячи такі зіставлення, діти не лише поширюють кругозір, а й глибше усвідомлюють смисл того чи іншого твору. Крім того, досить часто автори підручника пропонують підготувати власний творчий або дослідницький проєкт, який передбачає інтерпретацію твору з урахуванням позицій різних митців.

Відповідно до вимог освітніх стандартів підручники орієнтовані на формування та розвиток у учнів умінь здійснювати інформаційно-пізнавальну, навчально-дослідницьку, проєктну діяльність: висувати гіпотези та їх обґрунтовувати, використовувати наукову термінологію та навички рефлексії. Цій меті підпорядковані завдання рубрики «...». Окремі завдання цієї рубрики дозволяють враховувати індивідуальні здібності учнів, їхні інтереси до певних видів діяльності, а також уможливають проведення уроків у класах різного напрямку підготовки (звичайні класи та класи з поглибленим вивченням літератури).

Наведемо приклади окремих завдань, що моделюють різні види та форми організації навчальної діяльності учнів щодо розвитку в них комунікативної та інформаційної компетентностей.

7 клас: Комунікація: Коли і де відбуваються події новели О. Генрі «Дари волхвів»?

Аналіз та інтерпретація: Визначте художні деталі, які свідчать про скрутне матеріальне становище Делли і Джима.

Творче самовираження: Створіть сюжет власної різдвяної новели.

Цифрові навички: Підготуйте різдвяний пост для соцмереж

Дослідження і проєкти: Як відзначають свято Різдва в Україні та США? Підготуйте презентацію.

Життєві ситуації: Що ви даруєте близьким людям на Різдво? Який смисл ви вкладаєте у свої подарунки?

Аналіз методичного апарату підручників дозволяє констатувати, що він забезпечує формування в учнів умінь самостійно опановувати та використовувати знання, застосовувати різні прийоми відбору, аналізу та синтезу інформації на певну тему; розвиток умінь працювати з різними видами текстів на різних носіях інформації; удосконалення комп'ютерної та медіа грамотності; формування навичок смислового читання; розвиток здібностей висловлювати власну думку та аргументувати її; надбання умінь працювати в команді та в колективі. Одночасно з цим методичний матеріал підручників сприяє індивідуалізації навчання,

враховуючи життєвий досвід учнів, їхні вікові та когнітивні особливості, інтереси, а також сприяє встановленню міжпредметних зв'язків.

У контексті актуального завдання організації навчальної діяльності стосовно розвитку читацької та інформаційної компетентностей вважаємо важливою активізацію позаурочної роботи (читацьких гуртків, літературних клубів, студій тощо) з використанням ресурсів літературних музеїв, бібліотек (зокрема й віртуальних, цифрових) та залучення учнів до літературних конференцій, публічних уроків читання, різних культурних заходів, пов'язаних із літературою (фестивалі, конкурси тощо).

Реформування освітнього процесу у сфері викладання зарубіжної літератури зумовлює перегляд на роль у ньому вчителя та вимоги до останнього. Адже без учителя, який зможе зробити інформацію цікавою, особистісноспрямованою, мотивувати учнів до її опанування, активізувати їхні когнітивно-пізнавальні процеси, неможливо зробити процес навчання ефективним.

Сьогодні у стосунках «учитель – учень» виникла ще одна структура – інформаційно-освітнє середовище, яке може стати і конкурентом, і помічником учителя. Це середовище може, з одного боку, за умов умілого використання сприяти підвищенню ефективності навчання, а з іншого боку, може створити ризики розчинення учнів в інформаційному потоці, їхній дезінформаційності. Тому актуальним на сьогодні є також питання фахової підготовки вчителів зарубіжної літератури. Сучасний учитель є організатором складної роботи учнів щодо вирішення різних завдань і вихователем, який впливає на розвиток дитини, спрямовує його в потрібному напрямі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Збільшуваний обсяг інформації та всеохопна комп'ютеризація зумовлюють перегляд основних вимог до всіх складників освітнього процесу. Змінюється принцип організації навчального процесу: між учасниками навчання «учитель – учень» постає ще один компонент – інформаційно-комп'ютерне середовище. Воно може як підвищити ефективність навчального процесу, надаючи йому індивідуалізацій, інноваційності, так і знизити її, позбавляючи учнів необхідності самостійно опрацьовувати інформацію, критично аналізувати та оцінювати її. Щоб останнє не відбулося, потрібно вчити учнів орієнтуватися в інформаційному просторі. Велика роль у цьому процесі належить урокам літератури. Результатом шкільної літературної освіти в умовах інформаційного суспільства повинно, на нашу думку, стати виховання читача, який має широкий кругозір, мислить раціонально та креативно, володіє різноманітними читацькими практиками, здатен до самостійного пошуку необхідної інформації, уміє аналізувати її, оцінювати щодо точності, актуальності та цінності, зіставляти, узагальнювати та демонструвати, висловлюючи при цьому власну позицію та обґрунтовуючи її, готовий до безперервної освіти та самоосвіти, здатен брати на себе відповідальність за розв'язання складних завдань у різних сферах суспільного життя, а також здатен гармонійно взаємодіяти з навколишнім середовищем. Зміст сучасних підручників із зарубіжної літератури, їхня структура дозволяють

констатувати, що вони сприяють реалізації вище окресленої мети і цілком відповідають вимогам сучасного інформаційно-освітнього процесу.

Уважаємо за потрібне й надалі досліджувати різні аспекти викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти в умовах глобалізації та розвитку інформаційно-комунікативного середовища, адже це сприятиме розробці сучасної більш ефективної моделі освітнього процесу, забезпечить розробку та впровадження інноваційних технологій, методів і принципів навчання. Подальший науковий аналіз, усвідомлення та узагальнення досвіду реалізації сучасних підходів до викладання літератури в інформаційно-освітньому просторі поширюватиме проблемне поле методичної науки новими напрямками дослідження.

Література

1. *Леишук С.* Навчально-інформаційне середовище к засіб пізнавальної діяльності учнів старшої школи у процесі навчання інформатики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2006. 225 с. 2. *Литвинова С.* Розвиток навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу як наукова проблема. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія «Педагогіка»*. 2014. № 1(12). С. 39–47. 3. *Пахомова О.* Поняття «віртуальне інформаційно-освітнє середовище» у сучасній вітчизняній та зарубіжній літературі. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2019. Вип. 16. С. 167–171.

Валерія Швайка,
здобувач першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти 4 року навчання
історико-філологічного факультету
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Науковий керівник: к.філол.н., доц. Т. О. Євтушина

КОРЕФЕРЕНТИ ПОВІСТІ МАРІЇ МАТІОС «ЧЕРЕВИЧКИ БОЖОЇ МАТЕРІ»: СЕМАНТИКО-ФУНКЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Анотація: У статті досліджено семантико-функційні можливості кореферентів на позначення навколишнього середовища персонажів як текстотвірних компонентів повісті Марії Матіос «Черевички Божої Матері». Доведено, що кореферентні засоби забезпечують композиційну та стильову єдність, є одним із основних засобів створення емоційної атмосфери досліджуваного твору.

Ключові слова: кореференти, семантико-функційне навантаження, навколишнє середовище персонажів, повість Марії Матіос «Черевички Божої Матері».

Abstract: The article examines the semantic and functional possibilities of coreferents for marking the environment of characters as textual components of Maria Matios' novel "The Shoes of the Mother of God". It has been proven that co-referential means provide compositional and stylistic unity and are one of the main means of creating the emotional atmosphere of the work under study.

Keywords: coreferents, semantic-functional load, the environment of the characters, Maria Mathios' novel "The Shoes of the Mother of God".

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи

Наукове видання

**ЛІНГВІСТИКА Й ЛІНГВОДИДАКТИКА: ЗДОБУТКИ І
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

06-07 грудня 2024 року

**МАТЕРІАЛИ ЮВІЛЕЙНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Збірник тез доповідей

Рецензенти:

Марчук Л. М. – д.філол.н., проф., завідувач кафедри журналістики Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Нагорна Н. В. – к.пед.н., доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Технічний секретар – Тетяна Євтушина

Формат 60х90/16.

УМ.-ДРУК. АРК. 6